

**Ha egyedül nem megy...
- avagy a közös ajánlattevők és az alkalmassági feltételek -**

A közbeszerzési eljárásokban a törvényalkotó különböző alkalmassági feltételeket ír elő annak érdekében, hogy az ajánlatkérő egyértelműen meg tudja ítélni, hogy az ajánlattevő meg tudja-e valósítani a szerződésben vállalandó kötelezettségeket. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényben szereplő kategóriák közül a műszaki, szakmai alkalmasságra és a gazdasági, pénzügyi helyzetre vonatkozó követelményeket kell kiemelni.

A műszaki és szakmai alkalmasság meghatározásával szűrhető ki, hogy a gazdasági szereplő megfelelő szakmai tapasztalattal és hozzáértéssel rendelkezik-e. A gazdasági, pénzügyi helyzetre vonatkozó feltétel igazolása a megvalósításhoz szükséges stabil anyagi háttérrel hivatott biztosítani.

Sokszor előfordul azonban, pláne összetett projektek esetében, hogy egy gazdasági szereplő egyedül nem tudna megfelelni a kiírásban szereplő összes feltételnek, ebben az esetben is lehetősége van arra, hogy a közbeszerzési eljárásban mással együtt közösen nyújtson be ajánlatot. Érdemes áttekinteni, hogy ebben a helyzetben mely feltételeket kell, illetve lehet az ajánlattevőknek együttesen teljesíteniük és melyek azok a feltételek, melyeknek elég, ha az ajánlattevők egyike megfelel.

Az olyan feltételek esetében, **melyek a gazdasági szereplőkre kizárólag egyenként értelmezhetőek**, így pl., hogy a mérleg szerinti eredménye negatív-e, **elegendő, ha csak egyikük teljesíti** a követelményeket. Olyan alkalmassági feltételek, **melyek nem kizárólag külön-külön értelmezhetőek** így pl. az árbevétel vagy a referenciák száma, **teljesíthetőek azonban olyan módon is, hogy az ajánlattevők együttesen felelnek meg** a követelményeknek. Ebből következően a gazdasági szereplők adatai összeadódnak.

A 321/2015. kormányrendelet **aktuális változása** értelmében a közös ajánlattevők oszthatatlan teljesítés esetén módosult és egyben szigorúbb szabályok szerint nyújthatnak be alkalmassági igazolást vagy nyilatkozatot. A korábbiakban az ajánlatkérő a bemutatott referenciamunka egészét köteles volt elfogadni, függetlenül attól, hogy az ajánlattevők milyen arányban kívánták a munkát elvégezni illetve a munkáért járó ellenértéket maguk között megosztani, feltéve, hogy az érintett ajánlattevők felelősségvállalása egyetemleges volt és a teljesítés aránya elérte a 15%-ot. A változtatás értelmében azonban ezentúl az ajánlatkérő az építési beruházásra és szolgáltatásra vonatkozó referenciamunkát csak olyan arányban köteles elfogadni, amilyen arányban a közös ajánlattevő az általa elvégzett teljesítés alapján az ellenszolgáltatásból részesült.

A változtatás célja, hogy a munkákat valóban azok a vállalkozások végezzék el, akik ezek teljesítéséhez megfelelő referenciákkal bírnak.

A változást már a 2016. július 25-én folyamatban lévő olyan közbeszerzési eljárások esetében is alkalmazni kell, amelyek esetében az ajánlattételi (részvételi határidő) még nem járt le.

Az ajánlattevők a megjelölt feltételek igazolásához, meghatározott feltételekkel, de más szervezet kapacitására is támaszkodhatnak, ezt azonban az ajánlatban külön meg kell nevezni. Ebben az esetben azt is bizonyítani kell, hogy a szükséges erőforrások ténylegesen rendelkezésre fognak állni. Amennyiben a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban elő van írva, hogy bizonyos alapvető fontosságú feladatokat maga az ajánlattevő végezzen el, akkor azonban nem támaszkodhat más szervezet kapacitására, valamint a szerződés teljesítése során e tevékenységek ellátásához alvállalkozót sem vehet igénybe. Ugyanakkor ilyen esetben is a közös ajánlattevők bármelyike elvégezheti a feladatokat.

A közös ajánlattevő intézménye kiszélesíti a közbeszerzési eljárásban való részvevők körét, ezzel növeli a versenyt, és lehetőséget ad arra, hogy az ajánlattevő más gazdasági szereplővel együtt viselhesse az alkalmassági követelményeknek való megfelelés terheit, de körültekintően kell eljárni az ajánlattevők körének kialakításakor a részben szigorított megfelelési feltételek okán.